

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний педагогічний університет імені А. С. Макаренка
Департамент освіти Сумської обласної державної адміністрації
Інститут педагогіки НАПН України
Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
Українська асоціація дослідників освіти

**ОСВІТА ДЛЯ XXI СТОЛІТТЯ: ВИКЛИКИ, ПРОБЛЕМИ,
ПЕРСПЕКТИВИ**

**EDUCATION FOR THE 21st CENTURY: CHALLENGES, PROBLEMS,
PROSPECTS**

Матеріали VI Міжнародної
науково-практичної конференції

26 грудня 2024 року

Суми
Видавництво СумДПУ імені А. С. Макаренка

2025

ці запитання, добір відповідних певній ситуації етикетних формул спілкування. У роботі над монологічним мовленням доречними є переказування почутого, побаченого чи прочитаного тексту, побудова власних висловлювань тощо.

Водночас практика засвідчує, що впровадження у навчання учнів 1 класу комунікативних ситуацій дає змогу включити здобувачів освіти в безпосередню мовленнєву діяльність з перших днів шкільного життя за допомогою інтерактивних методів, прийомів і вправ, дидактичних ігор «Відкритий мікрофон», «Мозковий штурм», «Інформаційне гроно», «Асоціативний куш», «Карта візуалізації», «Займи позицію», «Мікрофон», «Солодкий чи гіркий», «Лист до вчителя», «Що зайве», «Ментальна карта», «Запитання-відповідь», «Повідомлення», «Розпитування», «Діалог-зразок», «Обмін думками», «Рольова гра», «Авторське крісло», гра «Так-ні», «Назви одним словом», «Назви частини предмета» та ін.

Комплекс вправ з розвитку мовлення ґрунтується на принципі взаємодії різних видів мовленнєвої діяльності у процесі навчання української мови.

Отже, впровадження ефективних навчально-мовленнєвих ситуацій в освітній процес сприяє розвитку комунікативних навичок молодших школярів, забезпечує успішну інтеграцію дитини в соціальне середовище.

ЛІТЕРАТУРА

1. Навчальна програма з предмета «Українська мова для 1-2 класів закладів загальної середньої освіти з навчанням румунською мовою». Режим доступу: <http://surl.li/ponyr>

2. Пономарьова К.І. Реалізація компетентнісного підходу в навчанні молодших школярів української мови. Початкова школа. 2010. № 12. С. 49-52).

Злата Смоліна

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ДЕЯКІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ

В умовах воєнного стану одним із пріоритетних завдань держави поряд зі збереженням життя та здоров'я громадян, є забезпечення доступу молодого покоління до освіти. Актуальною та оптимальною формою освіти стала дистанційна.

Перехід на дистанційне навчання дозволив відновити освітній процес в складних умовах сьогодення. Доцільно зазначити, що дистанційне навчання вимагає інноваційних підходів, які відрізняються від методів традиційної форми навчання. У зв'язку з цим виникають різноманітні проблеми, пов'язані зі зміною ролі викладача та студента,

Освіта для XXI століття: виклики, проблеми, перспективи

необхідністю створення якісних онлайн-курсів, розробкою систем оцінювання, певними технічними питаннями тощо.

Організація та планування освітнього процесу дистанційної форми навчання є складним завданням. Незручність полягає у тому, що студенти мають різний часовий пояс, а це ускладнює організацію занять та планування роботи. Крім того, практичні заняття у дистанційному форматі мають свої особливості, тому що проводяться онлайн з використанням відеоконференцій, електронних дошок, спільного доступу до навчальних матеріалів та залученням різноманітних електронних ресурсів.

Студенти мають отримувати навчальний матеріал, виконувати різні тестові завдання, мати доступ до відповідних відео- та аудіоуроків і онлайн курсів. Крім того, повинно бути організовано проведення індивідуальних консультацій та забезпечення спілкування зі студентами в онлайн-режимі. Окремим питанням є розв'язання проблем студентства, надання своєчасних відповідей на листи та повідомлення онлайн, стимулювання активної участі студентів у дискусіях та обговореннях.

Необхідно звернути увагу на певні особливості, які сприятимуть оптимізації та якості дистанційного навчання:

- забезпечення технічного доступу: підтримка стабільного інтернет-з'єднання для студентів і викладачів, особливо в регіонах із нестабільною інфраструктурою, наприклад, через встановлення мобільних інтернет-станцій;
- психологічна підтримка: запровадження регулярних занять з психологом для підтримки емоційного здоров'я студентів, що допомагає знизити тривожність і стрес, пов'язані з військовими діями. Проведення вебінарів для студентів, з метою навчання зниження стресу та підвищення стресостійкості;
- адаптація навчальних програм: використання інтерактивних платформ (Kahoot!, Quizlet) для підтримки зацікавленості та підвищення рівня залученості студентів;
- підтримка зв'язку між студентами та викладачами: організація спільних чатів, проведення індивідуальних консультацій для студентів, які додатково потребують пояснення складних тем;
- чітка структура навчальних матеріалів: поділення практичних занять на короткі змістовні блоки з ключовою інформацією для підвищення концентрації уваги та зменшення навантаження, надання необхідних і доречних інструкцій для самостійної роботи здобувачів освіти.
- використання локальних ресурсів і підтримка безпечних зон навчання: організація тимчасових навчальних пунктів (при наявності

безпечних зон) зі стабільним інтернетом, де студенти можуть навчатися в комфортних умовах.

Поєднання дистанційної та традиційної форм навчання зможе допомогти здійснювати гнучкість освітнього процесу, зменшувати стрес, отримувати здобувачами освіти належних компетентностей.

Отже, для оптимізації дистанційного навчання доцільно застосовувати вищезазначені аспекти роботи, які, на нашу думку, є важливим інструментом для забезпечення якості освіти в умовах воєнного стану.

Олена Соляненко

Запорізький державний медико-фармацевтичний університет

ОПТИМІЗАЦІЯ ІНШОМОВНОГО НАВЧАННЯ В ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ

У XXI ст. викладання іноземної мови зазнає кардинальних змін. Викладач сьогодні не є джерелом знань, а скоріше – педагогом, який направляє студентів до знань та корегує освітній процес. Тобто він допомагає здобувачам освіти крокувати у правильному напрямку.

Виклики часу та запити суспільства вимагають змін традиційних підходів до викладання іноземної мови у закладах вищої освіти. Не винятком є й заклади вищої медичної освіти (далі – ЗВМО).

У наш час недостатньо мати знання та навички, а необхідно набувати компетентностей. Тобто мало знати орфографічні, граматичні та інші правила мови, потрібно вести міжкультурну комунікацію, бути готовим до будь-якого діалогу. Вміння вести й підтримувати бесіду, є однією з найважливіших навичок у навчанні іноземної мови. Викладач не просто «вливає» знання в голови, а в першу чергу мотивує студента на отримання знань і компетенцій, націлює його на оптимізацію взаємодії з суспільством.

Варто наголосити, що, в освітньо-професійних програмах багатьох медичних спеціальностей здатність спілкування іноземною мовою визначено як загальну компетентність. Тому викладачі кафедри іноземних мов Запорізького державного медико-фармацевтичного університету намагаються впроваджувати в освітній процес ефективніші підходи до викладання та допомагати студентам опановувати дисципліну «Іноземна мова (за професійним спрямуванням)».

Одним з дієвих підходів є змістовно-мовне інтегроване навчання (Content-Language Integrated Learning), яке було запроваджене у Сполучених Штатах Америки. Це дидактична методика, що дозволяє сформувати іншомовні лінгвістичні та комунікативні компетентності у студентів у тому ж навчальному контексті, у якому у них відбувається формування загальних

Гузенко Оксана. Практичні аспекти розвитку наукового потенціалу магістрантів: виклики та можливості	134
Євтух Артем. Освітня депривація в умовах воєнного часу	137
Зигор Євгенія. Особливості сучасної вищої освіти медичної галузі	140
Іванчук Марія, Величко Ольга. Особливості національного самоствердження молодших школярів в процесі вивчення громадянської та історичної освітньої галузі	142
Ількаєв Олександр. Роль стажування під час підготовки музичних фахівців.....	144
Kandybei Veronika. New challenges and realities of the current system of obtaining higher medical education.....	146
Косташук Оксана. Інтерактивні технології навчання як засіб формування комунікативної культури молодших школярів.....	148
Коханова Наталія. Роль інтегрованих уроків у формуванні ключових компетентностей молодших школярів	150
Курок Олександр. Принципи відбору змісту формування професійної компетентності майбутніх економістів	152
Михайленко Наталія. Використання інтерактивних технологій у підготовці майбутніх учителів початкових класі на практичних заняттях з педагогіки у педагогічному коледжі	154
Мороз Євген. Психолого-педагогічні умови ефективного формування соціально-емоційних навичок молодших школярів у контексті сучасних освітніх реформ.....	156
Nestorenko Oleksandr, Verbenets Iryna. Psychological readiness of students to run their own business	159
Остапець Наталія, Прокопенко Ірина, Тітунова Валентина. Ефективні стратегії мотивації до професійної діяльності.....	161
Полежаєв Юрій. Методика CLIL на уроках іноземної мови як засіб підвищення мотивації до навчання серед учнівського загалу.....	163
Полуйко Захар. Виклики для студентів під час дистанційного навчання .	165
Предик Аліна, Соломон Христина. Роль самодисципліни у формуванні навичок тайм-менеджменту науковця	167
Предик Аліна, Сорокан Юлія. Проєктна діяльність як інструмент формування навичок програмування у молодших школярів	170
Романюк Світлана. Навчально-мовленнєві ситуації у формуванні комунікативної компетенції молодших школярів	172
Смоліна Злата. Деякі аспекти впровадження дистанційної форми навчання в умовах воєнного стану	174
Соляненко Олена. Оптимізація іншомовного навчання в медичних вишах.....	176
Тверітінова Оксана. Роль інтерактивних технологій у розвитку пізнавальної активності здобувачів початкової освіти	178